Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/2328

2024 10 10

EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2024/2328

2024 m. balandžio 11 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros (eu-LISA) 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros (eu-LISA) 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nuomonę,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0105/2024),

A. kadangi, remiantis Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros (eu-LISA, toliau – Agentūra) pajamų ir išlaidų ataskaita ([1]), galutinis jos 2022 finansinių metų biudžetas buvo 351 630 151 EUR, t. y. 62,41 % didesnis nei 2021 m.; kadangi Agentūros biudžeto lėšos beveik išimtinai skiriamos iš Sąjungos biudžeto;

B. kadangi Agentūros 2022 m. biudžeto padidėjimą daugiausia galima paaiškinti papildomomis Agentūros užduotimis, susijusiomis su naujų didelės apimties IT sistemų valdymu ir IT sistemų sąveikumu;

C. kadangi Audito Rūmai savo ataskaitoje dėl Agentūros 2022 finansinių metų metinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodo, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Agentūros metinės ataskaitos yra patikimos ir jose atspindimos operacijos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos; kadangi Audito Rūmai nustatė bendrą 17,8 mln. EUR mokėjimų, atliktų 2022 m., sumą, iš kurios 10,9 mln. EUR suma buvo skirta mokėjimams, susijusiems su trimis konkrečiomis sutartimis, kurios pripažintos neteisėtomis, ir 6,8 mln. EUR suma buvo laikoma neatitinkančia susijusių preliminariųjų sutarčių nuostatų, o tai sudaro iš viso 4,80 % 2022 m. turėtų mokėjimų asignavimų, todėl viršija auditui nustatytą reikšmingumo ribą ir dėl to buvo pateikta sąlyginė nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo; kadangi, išskyrus tuos nuostatų neatitinkančius mokėjimus, Audito Rūmai daro išvadą, kad atspindimos operacijos, susijusios su 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų mokėjimais, visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. pažymi, kad dėl 2022 finansiniais metais vykdytos biudžeto stebėsenos biudžeto įvykdymo lygis buvo 91,13 %, t. y. 8,87 % mažesnis, palyginti su 2021 m.; be to, susirūpinęs pažymi, kad mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis buvo 86,71 %, t. y. 7,94 % mažesnis, palyginti su 2021 m.;

2. remdamasis Audito Rūmų ataskaita, susirūpinęs pažymi, kad Agentūra perkėlė 14,4 mln. EUR (23 %) turimų 2022 m. įsipareigojimų asignavimų į 2023 m., o ši suma apėmė 13,7 mln. EUR (arba 95 %) asignavimų pagal II antraštinę dalį, susijusių su administracinėmis išlaidomis (97 % 2021 m.); pastebi pasikartojantį asignavimų perkėlimą į kitą laikotarpį, dėl kurio Audito Rūmai primena, kad pasikartojantys dideli asignavimų perkėlimai į kitą laikotarpį prieštarauja biudžeto metinio periodiškumo principui ir rodo struktūrines biudžeto vykdymo problemas arba prastą biudžeto planavimą; atkreipia dėmesį į Agentūros atsakymą, kad 2022 m. asignavimų perkėlimai į kitą laikotarpį buvo susiję su administracine veikla, kuri buvo būtina arba pasikartojanti, užtikrinant, kad pagrindinės operacijos būtų vykdomos laikantis patikimo finansų valdymo; pastebi, kad remiantis Agentūros ataskaita dėl

([1]) OL C 38, 2023 1 31, p. 103.

tolesnių priemonių, kurių buvo imtasi atsižvelgiant į Agentūros 2021 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimą (toliau – Agentūros ataskaita dėl tolesnių priemonių), pažymi, kad Agentūra sudarė veiksmų planą, apimantį kelias priemones, įgyvendintas 2023 m., kad būtų laikomasi metinio periodiškumo principo ir sumažintas perkėlimų lygis; atsižvelgdamas į šias aplinkybes pažymi, kad šiems tikslams pasiekti labai svarbi 2023 m. ketvirtąjį ketvirtį pasirašyta nauja preliminarioji sutartis dėl administracinės pagalbos išorės paslaugų teikimo; tikisi, kad įgyvendinus minėtą veiksmų planą bus pasiektas reikšmingas pagerėjimas, ir ragina Agentūrą pateikti ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai dėl šioje srityje pasiektos pažangos;

Veiklos rezultatai

3. palankiai vertina tai, kad Agentūra, siekdama įvertinti savo veiklos pridėtinę vertę ir pagerinti biudžeto valdymą, naudoja tam tikras priemones, pvz., pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius; pažymi, kad į 2022 m. Metinę darbo programą buvo įtrauktos 135 veiklos rūšys, iš kurių 90 buvo įvykdytos (67 %), 16 tebevykdoma (12 %), 20 tebevykdoma ir vėluojama įvykdyti (15 %), o 9 buvo atidėtos (7 %); atkreipia dėmesį į Agentūros naują požiūrį, pagal kurį jos veikla suskirstoma į portfelius ir programas, siekiant atspindėti Agentūros veiklos modelį ir projektų bei veiklos tarpusavio priklausomybę; ragina Agentūrą nustatyti patobulinimus, pasiektus taikant šį naują požiūrį, ir pateikti apie juos ataskaitą;

4. palankiai vertina tai, kad Agentūra priėmė visus teisės aktais nustatytus organizacijos programavimo dokumentus ir privalomas organizacijos programavimo ataskaitas, kaip antai 2023–2025 m. bendrąjį programavimo dokumentą, laikydamasi teisės aktų reikalavimų ir teisinių terminų; pažymi, kad Agentūra taip pat priėmė strategines įgyvendinimo veiksmų gaires, kuriomis siekiama suderinti jos strateginius veiklos tikslus ir stebėti Agentūros 2021–2027 m. ilgalaikės strategijos įgyvendinimą; taip pat atkreipia dėmesį į Agentūros pastangas gerinti savo daugiamečio ir metinio planavimo procesą, naudojant naują įrankį („Anaplan“); pažymi, kad Agentūra pasitelkė Bendro vertinimo sistemą (toliau – BVS) savo stipriosioms ir silpnosioms pusėms analizuoti ir 2022 m. balandžio mėn. pateikė Savianalizės ataskaitą su veiksmų planu, skirtu paremti veiksmų gaires, kuriame išsamiai išdėstyti Agentūros veiklos plėtros prioritetai; atkreipia dėmesį į tai, kad Agentūra kreipėsi dėl „Veiksmingo BVS naudotojo“ vardo jai suteikimo;

5. palankiai vertina nuolatinę Agentūros paramą įgyvendinant Sąjungos politiką laisvo asmenų ir prekių judėjimo, bendros kelionių vizos, sienų kontrolės, imigracijos ir prieglobsčio srityse, taip pat jos paramą nacionalinių teisėsaugos ir teisminių institucijų bendradarbiavimui, įskaitant kovą su organizuotu nusikalstamumu, prekyba žmonėmis ir neteisėtu jų gabenimu bei terorizmu; tikisi reikšmingo Agentūros indėlio į teisingumo sistemos skaitmenizaciją, siekiant pagerinti bendradarbiavimą tarp Sąjungos teisminių institucijų ir užtikrinti Sąjungos piliečiams ir įmonėms daugiau galimybių kreiptis į teismą;

6. primena svarbų Agentūros vaidmenį užtikrinant Sąjungos teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) informacinių sistemų, kaip antai Šengeno informacinės sistemos (SIS), Vizų informacinės sistemos (VIS) ir Europos prieglobsčio daktiloskopinių duomenų bazės (*Eurodac*) stabilų ir nepertraukiamą veikimą, taip pat plėtojimą ir priežiūrą; primena, kad šios sistemos yra labai svarbios sienų kontrolės ir teisėsaugos bendradarbiavimo, vizų apsaugojimo bei patikrų ir prieglobsčio prašymų nagrinėjimo srityse; pažymi, kad 2022 m., išskyrus kelis incidentus, kilusius dėl trumpalaikio neprieinamumo ir vėlavimų, visos pagrindinės veiklos sistemos atitiko jų atitinkamus susitarimus dėl paslaugų lygio: SIS prieinamumas siekė 99,94 %, VIS – 99,69 %, o *Eurodac* – 99,88 %;

7. palankiai vertina atnaujintos SIS paleidimą 2023 m. kovo mėn. (kuris buvo atidėtas nuo 2022 m. lapkričio mėn.); atkreipia dėmesį į padarytą pažangą (nors būta vėlavimų įvairiais lygmenimis) analizuojant, projektuojant, kuriant ir testuojant naujas TVR sistemas, visų pirma Atvykimo ir išvykimo sistemą (AIS), Europos kelionės informacijos ir leidimų sistemą (ETIAS) ir Europos nuosprendžių registrų informacinę sistemą trečiųjų šalių piliečiams (ECRIS-TCN), taip pat integruojant šias sistemas, įskaitant bendrą biometrinių duomenų atitikties tikrinimo paslaugą; taip pat pažymi, kad 947 vežėjai (veikiantys Sąjungoje ir už jos ribų) ir 54 programinės įrangos vežėjams teikėjų užsiregistravo Agentūroje arba pateikė registracijos prašymus, kad galėtų sukurti duomenų jungtims tarp sistemų AIS ir ETIAS; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina sektoriaus apskritojo stalo dialogo „AIS, ETIAS ir vežėjų pasirengimas paleidimui“ organizavimą ir vežėjų registraciją bei informuotumo kampaniją, siekiant didinti informuotumą ir skatinti registraciją; pripažįsta, kad vykdomi svarbūs VIS pakeitimai pagal peržiūrėtą VIS reglamentą; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad 2022 m. Agentūra pradėjo du projektus – vieną dėl peržiūrėtos VIS ir kitą dėl VIS sąveikumo, kad būtų galima struktūrizuoti VIS raidą;

8. taip pat atkreipia dėmesį į pasiektą naujosios sąveikumo architektūros, kurioje bus integruotos visos Agentūros valdomos informacinės sistemos siekiant pagerinti teisėsaugos ir teisminių institucijų keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą visoje Sąjungoje, pažangą; atsižvelgdamas į tai ir remdamasis Agentūros 2022 m. Konsoliduotąja metine veiklos ataskaita, pažymi, kad nors Agentūra laikėsi įsipareigojimų pateikti tas naujas sistemas, dėl ribojančio tiekimo grandinės sutrikimų poveikio kartu su kai kuriems Agentūros rangovams kilusiais sunkumais laikytis įgyvendinimo grafikų darbai vėlavo ir todėl reikėjo peržiūrėti ir patikslinti pradinį planą; pažymi, kad tokie vėlavimai, visų pirma vėlavimas paleisti AIS centrinę sistemą, kuri yra sąveikumo architektūros esminis elementas, turėjo domino efektą“, visų tarpusavyje susijusių projektų savalaikiškumui ir vykdymui; atkreipia dėmesį į priemones, kurių Agentūra ėmėsi šiam klausimui spręsti, patvirtindama naują AIS įgyvendinimo strategiją, minimalius perspektyvius produktus ir naujas sąveikumo veiksmų gaires, visapusiškai peržiūrėdama sąveikumo grafiką, kurį sudaro keletas bangų, kuriomis siekiama teikti sąveikumo architektūros komponentų komponentus su pertrūkiais kas šešis-devynis mėnesius iki 2026 m., kaip nustatyta Agentūros tolesnių veiksmų ataskaitoje; remdamasis Agentūros vykdomosios direktorės patikinimo pareiškimu, pažymi, kad pratęstas AIS programos paleidimo grafikas greičiausiai paveiks jos vystymui užbaigti reikalingus išteklius;

9. su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į tai, kad Agentūra ir toliau vykdė kitus glaudžiai susijus teisės aktais nustatytus tikslus, kaip antai valstybių narių mokymą TVR informacinių sistemų klausimais, teisės aktais nustatytų techninės kokybės ataskaitų rengimą, metinių statistinių duomenų ir paskirtųjų institucijų sąrašų teikimą; atsižvelgdamas į šias aplinkybes, palankiai vertina tai, kad 2022 m. Agentūra surengė 48 mokymus, kuriuose iš viso dalyvavo daugiau kaip 3 000 dalyvių, atnaujino savo e. mokymosi platformą ir baigė rengti Valstybių narių mokymo planą ir susijusį veiksmų planą; be to, pažymi, kad Agentūra ir toliau plėtojo savo vaidmenį Sąjungos teisingumo srityje, pradėdama pasirengimą perimti e. CODEX (platformą, skirtą palengvinti tarpvalstybinį teismo procesą saugiai perduodant informaciją), paskelbė ataskaitą apie tai, kaip tarptautinių kelionių skaitmenizacija paveiks keliautojus, keliaujančius į Sąjungą, ir kartu su Eurojustu parengė ataskaitą apie dirbtinio intelekto sprendimų naudojimą tarpvalstybiniam bendradarbiavimui baudžiamosios teisenos srityje palaikyti;

10. atkreipia dėmesį į Agentūros bendradarbiavimą su kitomis Sąjungos agentūromis, visų pirma su Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (*Frontex*) plėtojant ETIAS, su Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolas) įgyvendinant naujos redakcijos SIS, AIS, ETIAS ir sąveikumo reglamentus, su Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas) įgyvendinant ECRIS-TCN ir e. CODEX, sąveikumo reglamentus ir koordinuojant veiklą, susijusią su teisminio bendradarbiavimo skaitmeninimu, su Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra (EUAA) įgyvendinant Komisijos reglamentą dėl elektroninių ryšių tinklo „DubliNET“, su Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra (CEPOL) organizuojant bendrus mokymo kursus, susijusius su teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) sistemų naudojimu, ir su Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA) organizuojant bendrus mokymo kursus, kuriuose akcentuojamas pagrindinių teisių aspektas valdant TVR informacines sistemas; ragina Agentūrą tęsti bendradarbiavimą su kitomis Sąjungos agentūromis;

Efektyvumas ir nauda

11. atkreipia dėmesį į priemones, kurių Agentūra ėmėsi siekdama pagerinti savo energijos vartojimo efektyvumą ir aplinkosauginį veiksmingumą, be kita ko, kiek tai susiję su poveikio klimatui neutralumo tikslais, kaip nustatyta Agentūros tolesnių veiksmų ataskaitoje, CAAR, Agentūros atsakymuose į Parlamento raštu pateiktus klausimus ir Audito Rūmų ataskaitoje; atsižvelgdamas į šias aplinkybes, pažymi, kad 2022 m. Agentūra pradėjo laipsniškai įgyvendinti savo aplinkosaugos vadybos sistemą (AVS) pagal EMAS principus ir Komisijos Europos žaliojo kurso veiksmų planą ir patvirtino savo aplinkos politiką; pažymi, kad AVS diegimą planuojama užbaigti ir vėlesnę EMAS registraciją atlikti iki 2024 m.; palankiai vertina Agentūros dalyvavimą ES agentūrų tinklo (EUAN) žalinimo tinkle, kuris suteikia galimybę pasinaudoti kitų Sąjungos agentūrų, turinčių daugiau EMAS įgyvendinimo patirties, medžiaga; be to pažymi, kad Agentūra naudoja žaliojo viešojo pirkimo kriterijus tokiose veiklos kryptyse kaip infrastruktūros valdymas, aparatinės įrangos projektai ir IT infrastruktūra bei projektai; teigiamai vertina Agentūros veiksmus teikiant savo aplinkosauginio veiksmingumo ataskaitas pagal pagrindinį veiklos rezultatų rodiklį, kuriuo nurodomas Agentūros anglies dioksido pėdsakas; pažymi, kad 2023 m. bus nustatytas vandens, energijos, popieriaus suvartojimo ir atliekų susidarymo tūrinių rodiklių atskaitos scenarijus, kuris vėliau bus naudojamas šiems rodikliams apskaičiuoti ir vertinti;

12. remdamasis Agentūros raštu pateiktais atsakymais į Parlamento horizontaliuosius klausimus, atkreipia dėmesį į tai, kad Agentūra sudarė susitarimus dėl paslaugų lygio su keletu kitų Sąjungos agentūrų dėl paramos veiklos tęstinumo klausimais teikimo, taip pat dėl našumo kitose bendradarbiavimo srityse didinimo; atsižvelgdamas į šias aplinkybes pažymi, kad Agentūra pasirašė susitarimus dėl paslaugų lygio su *Frontex* ir ES prieglobsčio agentūra dėl veiklos atkūrimo po gaivalinių nelaimių vietų prieglobos ir metinį susitarimą dėl paslaugų lygio su Europolu dėl Jungtinio Europolo ir eu-LISA saugumo komiteto posėdžių organizavimo; ragina Agentūrą tęsti jos bendradarbiavimą su kitomis Sąjungos agentūromis, kad būtų galima išnaudoti visus turimus išteklius; teigiamai vertina Agentūros bendradarbiavimą su Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA) susitarimo dėl paslaugų lygio, kuris apima ENISA siūlomas pagalbos paslaugas planuojant, vykdant ir vertinant metines kibernetinio saugumo pratybas, pagrindu;

13. pažymi, kad 2022 m. vasario mėn. Agentūra patvirtino Aprūpinimo strategiją, siekdama patikslinti ir suderinti žmogiškųjų išteklių planavimą, kad būtų optimizuotas išteklių naudojimas, visų pirma siekiant subalansuoti bendrą Agentūros žmogiškųjų išteklių sudėtį (t. y. nuolatinių darbuotojų ir išorės paslaugų teikėjų dalį); taip pat pažymi, kad Agentūra pasiekė didesnio efektyvumo naudodama esamus rezervo sąrašus, sukurtus vykdant ankstesnes atrankos procedūras, ir sugrupavo profilius bei ilgesnius rezervo sąrašus, kad per vieną įdarbinimo procedūrą būtų galima užpildyti kelias pareigybes;

14. giria Agentūrą už pažangą, padarytą 2022 m. skaitmenizuojant jos procesus; pažymi, kad žmogiškųjų išteklių srityje Agentūra įgyvendino naujus SYSPER sistemos (Komisijos integruotos žmogiškųjų išteklių valdymo informacinės sistemos) modulius, t. y. žmogiškųjų išteklių ataskaitų teikimo modulį ir ATS modulį; atkreipia dėmesį, kad 2022 m. viešųjų pirkimų srityje Agentūra susipažino su Komisijos Viešųjų pirkimų valdymo priemone (PPMT) ir jos reikalavimais, kad atitiktų išankstines prisijungimo sąlygas, kurios buvo sėkmingai įvykdytos 2023 m.; pažymi, kad Agentūra taiko pasiūlymų teikimo elektroninėmis priemonėmis modulį kvietimams teikti pasiūlymus, kurių vertė viršija 15 000 EUR; be to pažymi, kad pradėjus taikyti šį modulį nebereikalaujama fizinio konkurso dalyvių parašo; ragina Agentūrą dėti daugiau pastangų, kad PPMT būtų visiškai įgyvendinta; galiausiai pažymi, kad interesų konflikto prevencijos ir valdymo srityje Agentūra skaitmenizavo privalomų deklaracijų arba prašymų įgyvendinti atitinkamas taisykles teikimą;

Personalo politika

15. pažymi, kad 2022 m. gruodžio 31 d. etatų planas buvo įvykdytas 89,3 %, o iš 215 laikinųjų darbuotojų, kurių etatai patvirtinti pagal Sąjungos biudžetą (palyginti su 213 patvirtintų etatų 2021 m.), buvo paskirti 192 laikinieji darbuotojai (193 laikinieji darbuotojai 2021 m.); pažymi, kad 2022 m. Agentūroje dar dirbo ir 121 sutartininkas bei 11 deleguotųjų nacionalinių ekspertų iš 167 patvirtintų sutartininkų ir 11 deleguotųjų nacionalinių ekspertų; pažymi, kad į biudžetą įrašytų sutartininkų pareigybių skaičius padidėjo 35 (nuo 132 iki 167) dėl naujų Agentūrai pavestų užduočių biudžeto patvirtinimo (peržiūrėta VIS, ETIAS ir sąveikumas); atkreipia dėmesį į tai, kad, nepaisant Agentūros pastangų, darbuotojų kaita padidėjo nuo 5,5 % 2021 m. iki 7,1 % 2022 m., o užimtumo rodiklis sumažėjo iki 82 % ir buvo mažesnis nei Agentūros siektas 94 % rodiklis, visų pirma dėl Agentūros siūlomų trumpalaikių ir žemesnio lygio pareigybių skaičiaus;

16. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į Agentūros vyresniosios ir vidurinės vadovybės sudėtį lyčių atžvilgiu, nes ją sudaro 12 vyrų (86 %) ir 2 moterys (14 %), valdyboje yra 50 vyrų (82 %) ir 11 moterų (18 %), o iš viso dirba 209 vyrai (67 %) ir 101 moteris (33 %); remdamasis Agentūros ataskaita dėl tolesnių priemonių, pažymi, kad Agentūra ir toliau stengiasi siekti bendros lyčių pusiausvyros, daugiausia dėmesio skirdama komunikacijai ir įdarbinimo procedūroms, kad pritrauktų daugiau moterų kandidačių; palankiai vertina Agentūros dalyvavimą 2022 m. internetinėje pasaulinėje karjeros mugėje „Women in Tech“; taip pat palankiai vertina naujos vykdomosios direktorės paskyrimą ir taip pasiektą vyresniosios vadovybės pozicijų lyčių pusiausvyrą; primena, kad svarbu užtikrinti lyčių pusiausvyrą ir ragina Agentūrą toliau dėti pastangas siekiant lyčių pusiausvyros visais lygmenimis imantis konkrečių veiksmų, kuriais būtų pritrauktos moterų paraiškos į Agentūros siūlomas pareigas; prašo Komisijos ir valstybių narių atsižvelgti į tai, kad svarbu užtikrinti lyčių pusiausvyrą skiriant savo narius į Agentūros administracinę valdybą;

17. giria Agentūrą už jos pastangas žmogiškųjų išteklių srityje, siekiant pritraukti įvairių kandidatų, pristatyti Agentūrą kaip patrauklų darbdavį ir išsaugoti talentingus darbuotojus; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad 2022 m. Agentūra atstovavo ES agentūrų tinklui virtualioje Tarptautinių organizacijų karjeros mugėje ir intensyviai vystė savo, kaip darbdavio, įvaizdžio kūrimo veiklą per specialias kampanijas, pavyzdžiui, skelbdama darbuotojų atsiliepimus socialinėje žiniasklaidoje; giria Agentūrą už pradėtą Bandomąją vidaus judumo programą, kuria siekiama pasinaudoti esamų darbuotojų kompetencija ir skatinti nuolatinį darbuotojų profesinį tobulėjimą Agentūroje; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad Agentūra pradėjo rengti kompetencijomis grindžiamą žmogiškųjų išteklių valdymo strategiją ir peržiūrėti kompetencijų sistemą. Šie veiksmai turės įtakos pranešimams apie laisvas darbo vietas ir kandidatų vertinimui;

18. palankiai vertina Agentūros visiško priekabiavimo netoleravimo politiką; pažymi, kad 2022 m. buvo atlikti ir užbaigti 3 vidiniai administraciniai tyrimai, susiję su priekabiavimu, ir dar viena byla perduota teismui; ragina Agentūrą skubiai patraukti atsakomybėn už nusižengimus atsakingus asmenis; pažymi, kad nuo 2022 m. Agentūra pasirašė sutartį su išorine advokatų kontora, kad būtų galima operatyviai reaguoti į didėjantį administracinių tyrimų, įskaitant susijusius su seksualiniu priekabiavimu arba priekabiavimu darbe ar kitais drausminiais klausimais, poreikį; pažymi, kad Agentūra užbaigė naujų konfidencialios informacijos patikėtinių atranką. Buvo atrinkti ir išmokyti penki nauji patikėtiniai, padėsiantys organizacijai toliau skatinti pagarbą ir orumą darbo vietoje ir remti darbuotojus, kurie kreipiasi pagalbos dėl situacijų, suvokiamų kaip priekabiavimas darbe ar seksualinis priekabiavimas;

19. atkreipia dėmesį į Agentūros priemones gerinti savo darbuotojų patirtį ir gerovę; pažymi, kad buvo pradėta vykdyti psichikos sveikatos programa darbuotojams ir jų šeimoms, įskaitant savipagalbos prenumeratos paslaugą, internetinius seminarus ir individualias konsultacijas; pažymi, kad pritaikius nukrypti leidžiančią nuostatą prieš priimant pavyzdinį sprendimą, Agentūra mutatis mutandis netaikė 2022 m. kovo 24 d. Komisijos sprendimo dėl darbo laiko ir mišraus darbo metodų; pažymi, kad nuo 2022 m. rugsėjo mėn. Agentūra taikė vykdomojo direktoriaus sprendimą dėl laikinos mišrios darbo tvarkos; taip pat pažymi, kad 2023 m. lapkričio 16 d. Agentūra priėmė pavyzdinį sprendimą, kuris įsigaliojo 2024 m. sausio 1 d.; galiausiai su pasitenkinimu pažymi, kad Agentūra priėmė „Įvairovės ir įtraukties chartiją“;

Viešieji pirkimai

20. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų ataskaitoje pateiktas pastabas, kuriomis pagrįsta sąlyginė nuomonė dėl pažeidimų, susijusių su 2022 m. atliktais keliais mokėjimais, kurių bendra suma siekia 17,8 mln. EUR ir kurie susiję su septyniomis konkrečiomis sutartimis ir sudaro 4,8 % 2022 m. turėtų mokėjimų asignavimų; pažymi, kad pažeidimai dėl šių mokėjimų daugiausia susiję su nukrypimais nuo atitinkamų preliminariųjų sutarčių; pažymi, kad, remiantis Agentūros atsakymais į Parlamento raštu pateiktus klausimus, 2022 m. atliktų mokėjimų pažeidimai gali būti suskirstyti į tris kategorijas, t. y. terminuotų sutarčių pakeitimas (6,5 mln. EUR); konkrečių sutarčių pratęsimas ilgesniam nei ilgiausiam leistinam laikotarpiui (3,7 mln. EUR) ir išsamios informacijos apie reikalavimus konkrečiose sutartyse trūkumas (7,5 mln. EUR); pažymi, kad kai kurios iš tų nepagrįstai išmokėtų sumų (viso 10,5 mln. EUR) yra susijusios su trimis konkrečiomis sutartimis, pagal kurias mokėjimai taip pat buvo atlikti 2021 m. ir Audito Rūmai tų metų Sąjungos agentūrų metinėje ataskaitoje nustatė su jais susijusius pažeidimus; remdamasis Agentūros vykdomosios direktorės pareiškimais Parlamento Biudžeto kontrolės komiteto 2023 m. lapkričio 29 d. susitikime (toliau – vykdomosios direktorės pareiškimai), pažymi, kad šešių iš septynių konkrečių sutarčių, nurodytų Audito Rūmų ataskaitoje, galiojimas baigėsi, nesant neišmokėtų sumų; pabrėžia, kad tai yra pasikartojanti Agentūros problema; atkreipia dėmesį į priemones, kurių Agentūra ėmėsi šioms problemoms spręsti, kaip nurodyta Agentūros atsakymuose į Audito Rūmų pastabas; ragina Agentūrą toliau visapusiškai spręsti šį klausimą ir informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie padarytą pažangą;

21. su dideliu susirūpinimu pažymi, kad 2022 m. buvo tretieji metai iš eilės, kai Audito Rūmai pateikė sąlyginę nuomonę dėl Agentūros viešųjų pirkimų ir sutarčių valdymo srities, o Agentūra patyrė dideles išlaidas dėl pažeidimų, vėluojančių ir netinkamų konkursų procedūrų ir nepakankamo Agentūros stropumo viešųjų pirkimų taisyklių atžvilgiu; atkreipia dėmesį į Agentūros veiksmų planą dėl nuodugnios savo procesų peržiūros, siekiant nustatyti ir pašalinti pagrindines pasikartojančių Audito Rūmų pastabų šioje srityje priežastis, kaip nurodyta Agentūros atsakymuose į Parlamento raštu pateiktus klausimus, Agentūros tolesnių veiksmų ataskaitoje ir vykdomojo direktoriaus pareiškimuose; todėl tikisi, kad įgyvendinus šį veiksmų planą bus pasiektas ilgalaikis pagerėjimas, ypač atsižvelgiant į tai, kad šešių iš septynių konkrečių sutarčių, dėl kurių Audito Rūmai nustatė pažeidimus, galiojimas baigėsi nesant neišmokėtų sumų; ragina Agentūrą reguliariai informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie pažangą, padarytą įgyvendinant veiksmų planą, ir apie visus taisomuosius veiksmus, kurių imtasi;

22. remdamasis Audito Rūmų ataskaita, pabrėžia, kad 2022 m., kaip ir 2021 m. Agentūra atliko mokėjimus (40 mln. EUR) pagal konkrečią sutartį, kuria nebuvo tinkamai įgyvendinta susijusi preliminarioji sutartis, nes joje nebuvo nurodyta išsami informacija apie įsigyjamas paslaugas (kiekiai, pristatymo data); pažymi, kad pagal šią sutartį 2022 m. Agentūra sumokėjo 7,5 mln. EUR; remdamasis Agentūros pastabomis, įtrauktomis į 2023 m. lapkričio 13 d. pranešimą „2022 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimas. Europos Audito Rūmų išvados dėl eu-LISA. Trumpas pranešimas EP nariams“, pripažįsta, kad pagrindinė šios 2018 m. pabaigoje pasirašytos sutarties neapibrėžtumo priežastis buvo būtinybė išsaugoti AIS ir VIS sąveikumo finansavimą, kuriam reikalingo biudžeto planavimas, nepriklausantis nuo Agentūros, labai pasikeitė nuo faktinio atitinkamų teisės aktų priėmimo; pažymi, kad nesudarius šios sutarties, būtų prarasta su ja susijusi suma, reikalinga sąveikumui užtikrinti; remdamasis Agentūros atsakymu į Audito Rūmų pastabą, atkreipia dėmesį į taisomąsias priemones, kurių Agentūra ėmėsi iš dalies pakeisdama šią sutartį, į kurią buvo įtrauktas išsamesnis teikiamų paslaugų apibūdinimas; atkreipia dėmesį į tai, kad šios sutarties galiojimas baigėsi 2022 m. ir Agentūra jos nepratęsė; atsižvelgdamas į tai, primena, kad vėlavimas priimti ir įgyvendinti atitinkamus teisės aktus yra pagrindinis veiksnys, lemiantis išsamumo ir tikslumo lygį, kurį Agentūra gali pasiūlyti iš pradžių sudarydama preliminariąsias sutartis; remdamasis Agentūros ataskaita dėl tolesnių priemonių, atkreipia dėmesį į nuomonę, kad įgyvendinimo aktų rengimo laikotarpio sutrumpinimas turėtų tiesioginį poveikį Agentūros gebėjimui geriau planuoti viešuosius pirkimus ir apriboti sutarčių pakeitimus;

23. remdamasis Audito Rūmų ataskaita, pažymi, kad Agentūra, siekdama sudaryti sutartį, taikė derybų procedūrą, prieš tai nepaskelbusi skelbimo apie pirkimą; atkreipia dėmesį į tai, kad Agentūra šį sprendimą pagrindė ypatinga skuba, nesilaikydama Agentūros viešųjų pirkimų ir teisės tarnybų rekomendacijų; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų motyvus, kodėl šios procedūros taikymas buvo nepagrįstas; vis dėlto atkreipia dėmesį į Agentūros atsakymą, kad būtų kilusi kelių mėnesių techninės priežiūros spragos rizika, nes AIS programos įgyvendinimo tvarkaraštis oficialiai pasikeitė vėliau, o bendras apskaičiuotas sutarties sudarymui ir rangovo pakeitimui reikalingas laikas buvo mažiausiai aštuoni mėnesiai; atsižvelgdamas į tai mano, kad Agentūros požiūris buvo logiškas; remdamasis Agentūros atsakymu, pažymi, kad sudaryta sutartis tuo tarpu baigėsi;

24. taip pat atkreipia dėmesį į dvi Audito Rūmų ataskaitoje pateiktas pastabas dėl Agentūros valdymo ir kontrolės sistemų; atkreipia dėmesį į pirmąją pastabą dėl aparatinės įrangos įsigijimo (27,7 mln. EUR), kai nebuvo gauti aparatinės įrangos pardavėjų kainoraščiai ir nebuvo atliktos *ex ante* patikros; atkreipia dėmesį į antrąją pastabą dėl įvairių operacijų įsigijimo preliminariosios sutarties (apskaičiuotoji vertė – 490 mln. EUR), kadangi šešiuose vertinimo komiteto posėdžiuose nebuvo saugomi posėdžių protokolai ir buvo pasirašyta tik galutinė ataskaita; ragina Agentūrą patobulinti savo vidaus kontrolės sistemas, kad ateityje būtų išvengta tokių trūkumų;

25. pažymi, kad ankstesnėse Audito Rūmų metinėse ataskaitose (2017, 2018 ir 2021 m.) Agentūrai pateiktų aštuonių pastabų būsena yra „atvira“; ragina Agentūrą nedelsiant uždaryti šias pastabas ir pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie šiuo klausimą padarytą pažangą;

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas

26. pažymi, kad Agentūra įgyvendino sprendimus dėl savo darbuotojų interesų konfliktų prevencijos bei valdymo ir papildomo darbo tarnybos Agentūroje metu ir po jos; palankiai vertina tai, kad visi darbuotojai kartą per dvejus metus turi pateikti interesų deklaracijas, išskyrus darbuotojus, dalyvaujančius finansinėse grandinėse, ir darbuotojus, užimančius vyresniosios vadovybės postus, kurie tokias deklaracijas turi pateikti kasmet; be to konstatuoja, kad visi Agentūros darbuotojai taip pat privalo pateikti tokias deklaracijas vos pasikeitus aplinkybėms; pažymi, kad Agentūra savo interneto svetainėje skelbia interesų deklaracijas ir darbuotojų, užimančių vyresniosios vadovybės postus, gyvenimo aprašymus; palankiai vertina tai, kad nuo 2022 m. skelbiamos ir valdybos narių bei jų pavaduotojų interesų deklaracijos ir gyvenimo aprašymai;

27. pažymi, kad 2022 m. kovo mėn. Agentūra priėmė patikslintas gaires dėl informavimo apie pažeidimus; atkreipia dėmesį į Agentūros pareiškimą, kad 2022 m. ji padidino atskirų darbuotojams prieinamų komunikacijos kanalų, pavyzdžiui, konfidencialios informacijos patikėtinių arba informavimo apie pažeidimus aiškumą ir matomumą; taip pat palankiai vertina tai, kad priimtos gairės dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais; palankiai vertina tai, kad nuo 2022 m. rugsėjo mėn. įsigalioja Agentūros sprendimas Nr. 09/08/2022, kuriuo sukuriamas skaidrumo registras, pagal kurį informacija apie Agentūros vyresniosios vadovybės ir ekonominės veiklos vykdytojų susitikimus skelbiama Agentūros interneto svetainėje;

Vidaus kontrolė

28. pripažįsta išorės auditų, kurių metu tikrinamas asmens duomenų apsaugos reikalavimų laikymais, svarbą siekiant užtikrinti aukštą apsaugos lygį, susijusį su Agentūros vykdoma asmens duomenų tvarkymo veikla; atkreipia dėmesį į tai, kad 2022 m. Agentūra nuolat ėmėsi tolesnių veiksmų įgyvendindama rekomendacijas, nustatytas Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno (toliau – EDAPP) atliktų SIS, VIS ir EUODAC auditų metu; pažymi, kad 2022 m. EDAPP atliko naują *Eurodac*, VIS ir SIS II patikrinimą, daugiausia dėmesio skiriant bendram IT saugumo valdymui, saugumo incidentams ir duomenų saugumo pažeidimams, taip pat saugaus sistemų kūrimo ir testavimo metodologijai ir praktikai, visų pirma į patekimo kontrolės valdymą įvairiose aplinkose; remdamasis Agentūros ataskaita dėl tolesnių priemonių, pažymi, kad 2018 m. EDAPP atlikto VIS ir SIS audito būsena yra „užbaigtas“, nes visos 43 rekomendacijos įvykdytos, o 2019 m. EDAPP atlikto *Eurodac* audito būsena yra „iš dalies įgyvendintas“, nes įvykdytos 23 iš 29 rekomendacijų;

29. palankiai vertina Agentūros 2022 m. atliktą metinį vidaus kontrolės sistemos įsivertinimą, pagal kurį buvo pasiekta arba iš dalies pasiekta 81 % Agentūros vidaus kontrolės stebėsenos kriterijų; atkreipia dėmesį į tai, kad šio vertinimo išvadoje teigiama, jog vidaus kontrolės sistema įdiegta, ji veikia ir yra veiksminga, nors yra reikalingi tam tikri patobulinimai, susiję, pavyzdžiui, su atskaitomybės užtikrinimu, *ex ante* kontrole ir sutarčių valdymu; pažymi, kad jau trečius metus iš eilės stebimas reikšmingas komponento „Kontrolės veikla“ 10 principo „Pasirenka ir plėtoja kontrolės veiklą“ trūkumas; pažymi, kad 2022 m. Agentūra toliau stiprino informacijos valdymo kontrolę, peržiūrėjusi Agentūros dokumentų ilgalaikio saugojimo politiką bei dokumentų saugojimo procedūras ir patvirtinusi Gaires dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais; ragina Agentūrą toliau stengtis spręsti trūkumus kontrolės veiklos srityje, kad būtų sumažinta rizika, susijusi su politikos, veiklos ir vidaus kontrolės tikslų įgyvendinimu;

30. pažymi, kad 2022 m. pabaigoje įvairių audito ir tyrimo institucijų pateiktų audito rekomendacijų įgyvendinimo lygis buvo 63 % ir iš 32 rekomendacijų, kurias reikėjo įgyvendinti, buvo įgyvendinta 20 rekomendacijų (12-os rekomendacijų terminas buvo pasibaigęs); pažymi, kad 2022 m. pabaigoje iš viso buvo neįvykdytos 33 rekomendacijos, iš kurių trys buvo kritinės svarbos; ragina Agentūrą įgyvendinti likusias rekomendacijas ir pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie padarytą pažangą;

31. pažymi, kad 2022 m. Agentūra paprašė Europos kovos su sukčiavimu tarnybos OLAF) įvertinti du įtariamo sukčiavimo vykdant įdarbinimo procedūras atvejus ir vieną atvejį, susijusį su galimu darbuotojo sukčiavimu; pažymi, kad, atsakydama į visus tris prašymus, OLAF nusprendė nepradėti tyrimo bylos; pažymi, kad 2022 m. Agentūra atsižvelgė į OLAF tyrimų rekomendacijas, susijusias su bylomis OC/2020/0441/A2 ir OC/2017/1121/A2; palankiai vertina priimtą Agentūros kovos su sukčiavimu 2022–2024 m. strategiją ir veiksmų planą, kurį sudaro 12 veiksmų;

Kita

32. pažymi, kad 2022 m. Agentūra daugiausia dėmesio skyrė tam, kad būtų užtikrintas Agentūros pasiekimų matomumas ir padidintas visuomenės informuotumas apie jos vaidmenį tenkinant Sąjungos piliečių interesus ir teikiant IT paslaugas suinteresuotosioms šalims; atsižvelgdamas į tai, giria Agentūrą už baigtą kurti naują internetinį portalą „Discover eu-LISA 2.0“, kuriame suinteresuotosioms šalims pateikiama atnaujinta pagrindinių Agentūros užduočių ir veiklos krypčių apžvalga, taip pat už išleistą specialią brošiūrą, skirtą Agentūros 10-mečiui paminėti. Ši sukaktis buvo pažymėta kartu su tuo metu Tarybai pirmininkavusia Čekija surengus Agentūros konferenciją „10 metų. Skaitmeninė Šengeno širdis“, kurioje dalyvavo 20 pranešėjų ir 388 dalyviai; giria Agentūrą už tai, kad 2022 m. ji gavo „Forbes“ socialinį apdovanojimą už novatoriškas ir įkvepiančias viešos komunikacijos iniciatyvas, stipriai išreikštą jos išskirtinį etinį pašaukimą ir novatoriškų komunikacijos strategijų, metodų ir priemonių naudojimą; atkreipia dėmesį į tai, kad 2022 m. pagerėjo Agentūros socialinės žiniasklaidos rodikliai;

33. pažymi, kad 2022 m. Agentūra patvirtino daug pagrindinių verslo sistemų saugumo ir veiklos tęstinumo planų, kad užtikrintų aukštesnį kibernetinio saugumo ir atsparumo lygį, kurio reikalaujama pagal teisinius dokumentus, ir surengė kibernetinio saugumo pratybas, kad patikrintų saugumo priemonių, įgyvendintų siekiant apsaugoti centrinę SIS, veiksmingumą; pažymi, kad Agentūra gerokai padidino prie interneto prijungtų institucijos informacinių technologijų sistemų stebėsenos lygį dėl padidėjusios kibernetinės grėsmės, kurią sukėlė neteisėtas Rusijos karas Ukrainos;

34. atkreipia dėmesį į tai, kad toliau teikiamos prieglobos paslaugos *Frontex* ir Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros atsarginėms sistemoms; pažymi, kad plėtojama ir įgyvendinama duomenų centro paslauga, skirta TVR sistemose naudojamos IT infrastruktūros operacijų valdymo, stebėsenos ir pajėgumų planavimo centralizacijai; palankiai vertina pažangą, padarytą kuriant būsimą modulinį duomenų centrą, kuris suteiks papildomų rezervo pajėgumų ir 50 % padidins naujų TVR sistemų prieglobos pajėgumus; primena, kad svarbu laikytis Sąjungos teisės aktų, ypač susijusių su duomenų apsauga.

35. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, pateikiamos Parlamento 2024 m. balandžio 11 d. rezoliucijoje ([2]) dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

([2]) Priimti tekstai, P9_TA(2024)0280.